సుబ్బారావు ఒక్కడూ పీటల మీద కూచుంటున్నాడని తెలిసినా నేను కంగారుపడలేదు. పురాణాలలో అటువంటి వ్రతముందో లేదో నాకు తెలియదు. ఈ వ్రతం ఏ స్మార్తం నేర్చినవాడూ చెప్పగా నేను వినలేదు. శిలప్పదికారంలో లేదు, భీమ ఖండంలో లేదు, ఆధునిక సంతోషీమాతావలంబకులు ఒప్పలేదు. నాస్తికులు చెప్పలేదు. గాంధీగారు ఆచరించమని కాని, గోరాగారు ప్రచారం చేయమని కానీ, ప్యారేలాల్‌కి, లవణంగారికీ చెప్పినట్లు రాయలేదు.

తంతానికి గొప్ప తత్వముంది తెలుసా? జీర్ణ భాగాలు కల ఈ శరీరంలో జీర్ణ క్రియకు, సృష్టి స్థితి లయలకు ఇవి సంకేతమని పెసర భాగవతం, లీలావిలాస స్కంధంలో రాశాడు నీకు తెలుసా?'' అన్నాడు పైకి తలెత్తకుండానే.

''కొందరి జీర్ణక్రియకు పెసరపప్పు పరమాంకం పాడుతుందిలే'' అన్నాను సన్నగా నవ్వుతూ.

సుబ్బారావు వక్కాణించి ''అధిక ప్రసంగం. స్నానం చేసిరా. నీళ్లతో పాటు నువ్వు భోక్తగా దయచేయి. వ్రతం చూసి, పెసరట్లు తిని వ్రత ఫలం పొంది ముక్తి పొంది మరీ వెళ్ళు'' అన్నాడు ముక్కు మూసుకుంటూ.

కాస్త అర్థమైనట్లు నేను లోపలకు వెళ్ళాను. ''రండి అన్నయ్యగారూ, మీరూ స్నానం చేసి ఇలా రండి. ఓ వాయ పప్పు రుబ్బాక, అక్కడికి వెళ్ళి కూర్చుందురు గాని'' అంది శ్యామల.

''ఇప్పుడు ఇన్ని ఏర్పాట్లు ఎందుకు చేస్తున్నారండీ, తీరామోసి పదకొండు గంటలకి మగపెళ్ళివారు

సహస్ర పెసరోదయ వ్రతం

పన్నాల సుబ్రహ్మణ్య భట్టు

అయినా సుబ్బారావు ఈ వ్రతానికి సిద్ధపడ్డాడు. ఊరందరిదీ ఒక దారి, సుబ్బారావుది ఒక దారని నాకు తెలుసు. కానీ తీరా పీటల మీద ఒక్కడూ కూర్చునేసరికి కొంచెం అనుమానం వచ్చింది. గుమ్మంలోకి వెళ్తానే ''ఏరా మీ శ్యామల ఊళ్ళో లేదా?'' అన్నాను. సుబ్బారావు వెనక్కి చూపించాడు అట్లకాడతో. మంచి పదునుగా, నునుపుగా వెడల్పుగా వుండి, ఆ అట్లకాడ చూడముచ్చట వేస్తోంది. అట్లకాడ మొనపై అగ్నిహోత్రం కాంతులు పడి మిరిమిట్లు గొలుపుతున్నాయి.

''నాలుగు రోజులైంది ఈ కొత్త కాడ తెచ్చి. ఎలా వుంది?'' అన్నాడు సుబ్బారావు పీటలమీద నుండే.

''నీ 22వ అట్లకాడ బానే వుంది కానీ శ్యామలేది?'' అన్నాను.

''వంటింట్లో పప్పు నానబోస్తోంది. సుముహూర్తం ఇంకా ముప్ఫయి రెండు నిమిషాలు మాత్రమే వుంది. వెళ్ళి కాస్త సాయం చేయి పో'' అన్నాడు.

''సుముహూర్తం దేనికిరా? ఈ పెనాలేమిటి?'' అన్నాను, సుబ్బారావు ఎదురుగుండా వున్న దృశ్యం చూస్తూ. అతని ఎదురుగా మూడు పెనాలు, మూడు కలశాలు, మూడు చెంబాలు, కలశంలో నూనె, వేరే డబ్బాలో గోదాము నూనె, మూడు పెనాల ప్రక్కన సన్నగా అగ్నిహోత్రం. ఒకటి మాత్రం చిన్న చిన్న నర్సీ చితకలు, కలప చిత్రీలు గల ఇటుకల పొయ్యి. రెండోది వత్తుల స్టవు, మూడోది గేసు బిగించిన కుంపటి. పెనాల మీద కుంకం బొట్లు ఇంకా చెరగలేదు. త్రిందన మంట పెట్టలేదు. ప్రక్కనే మూడు స్టీలు గిన్నెలు ఖాళీగా వున్నాయి. మూడింట్లో మూడు గరిటెలున్నాయి. ఒకటి కర్ర గరిటె, రెండోది మిల్లు గరిటె, మూడోది స్టీలు గరిటె. ఎదురుగా ముక్కు మూసుకుని పచ్చని అంగ వస్త్రాలతో నలుగురు పెద్ద మనుషులు జపం చేసుకుంటున్నారు. చూస్తే అందరూ పాతిక సంవత్సరాలకు లోపువారే. నాలుగు చోట్ల పెసర మొక్కలు సన్నటి తివాసీ పరిచినట్లు వున్నాయి. నేను అటువైపు నడిచాను కాస్త నెమ్మదిగా.

''ఆగు, అక్కడ కూర్చోవాలంటే పెసర పిండితో నలుగుబెట్టుకుని స్నానం చేసి మరీ కూర్చోవాలి. ఇదేమైనా వ్రతమనుకున్నావా? హోటల్లో బల్ల అనుకున్నావా నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు కూర్చోవడానికి?'' అన్నాడు సుబ్బారావు పెసర తిలకం దిద్దుకుంటూ. కుంకం మధ్యన పెసర ముద్దలు పెద్దవి మూడు కొసలుగా అంటించాడు. ''అది కాదురా నేను...'' అంటూ సర్దుకోబోయాను. సుబ్బారావు ''ఈ పెసర

అమ్మాయిని చూడడానికి వస్తుంటే'' అన్నాను.

''ఆయన నా మాట ఎప్పుడు ఏది విన్నారు చెప్పండి? ఇలా అమ్మాయికి ఏ సంబంధం కుదరడం లేదని సహస్ర పెసరోదయ వ్రతం ఆచరించాలనుకున్నారట. నిన్న మీకు కబురెట్టారు. మీరు ఇంట్లో లేరని తెలిసింది. వ్రతం దారి వ్రతందే అంటూ, ఇవాళ పెసలు పోశారు. రోజూ అయిదుగురికీ అయిదేసి అట్లు వేడి వేడిగా వేస్తారట. తమ ఆరాధ్య దైవం పెసరేశ్వర స్వామికి సరిగా పెసరారాధన చేయలేదని, స్వామికి కోపం వచ్చిందని నన్ను నానా మాటలు ఆడారు. అందువల్లనే అమ్మాయికి వచ్చిన అన్ని సంబంధాలు తప్పిపోతున్నాయట, నన్నేం చేయమంటారు చెప్పండి'' అంది శ్యామల పెసర పప్పు రుబ్బుతూనే.

''మీరు నిత్య పెసర సమారాధకులు. మీ వల్ల పెసరేశ్వర స్వామికి అపరాధం ఏమిటండీ?'' అన్నాను పెసర రొట్టె ముక్కలుగా తరుగుతూ. వాటితో మరిగిన నీళ్ళు వేరే తొలిపి పక్కనే పెట్టారు.

''ఆ మధ్య ఇంటిల్లిపాదికీ వంట్లో బాగులేక నేను, మా ఆఖరి అమ్మాయి వారం రోజుల పాటు పెసరట్లు మానేసి, ఇడ్లీ వేసుకున్నాం. ఈయన ఊళ్ళో లేరు కదా అని పప్పు నానబోయలేదు. ఓ రోజు ప్రొద్దుటే కేంప్ నుండి వచ్చి ఆవు దగ్గరనుంచి కేకపెట్టారు. ప్రొద్దుటే

ఆవు పాకలో నుంచి కేకపెడ్తే ఏమిటో అనుకున్నాను. ఆవు తన్నిందేమోనని భయపడ్డాను. అబ్బే అదేం కాదు. ఆ ఆవుగారు అరచి, ఆవు భాషలో తనకు జరిగిన అన్యాయం గురించి చెప్పిందిలా వుంది. 'దీనికి పెసర కుడితి పోయడం లేదా, ఎన్నాళ్ళయింది?' అని అరిచారు. నాకు పై ప్రాణాలు పైనే పెసర లోకాలను చేరుకున్నాయనుకోండి అన్నగారూ'' అంది శ్యామల.

''అయ్యో! వాడికి చాలా కోపం వచ్చి వుంటుందే మీరు తినకపోతే తినకపోయారు పెసరట్లు, ఆవుకి కాస్త పెసలు కడిగి వాసన చూపించలేకపోయారా?'' అన్నాను నేను శ్యామలతో.

వెళ్ళినవారు పిల్ల నచ్చలేదని రాశారు. దాని మొహాన రాసిపెట్టలేదు, నచ్చలేదు. అలా అనుకోకుండా ఈయన మాత్రం మధ్యాహ్నం వచ్చారు కదా పెసరట్టు పెడితే ఏమనుకుంటారో అని బూంది పెట్టాం, జాంగ్రీ పెట్టాం, టీ ఇచ్చాం. ఈ ఉపచారాలు అపచారం చేశాయి. పెసరకట్టు ఇచ్చినా ఈ పెళ్ళి సంబంధం కుదిరేదే, పెసరట్టు వేసి పెట్టినా ఈ సంబంధం అయ్యేదే, నీ సలహా వల్లనే విఫలమైందంటూ ఆడిపోసు

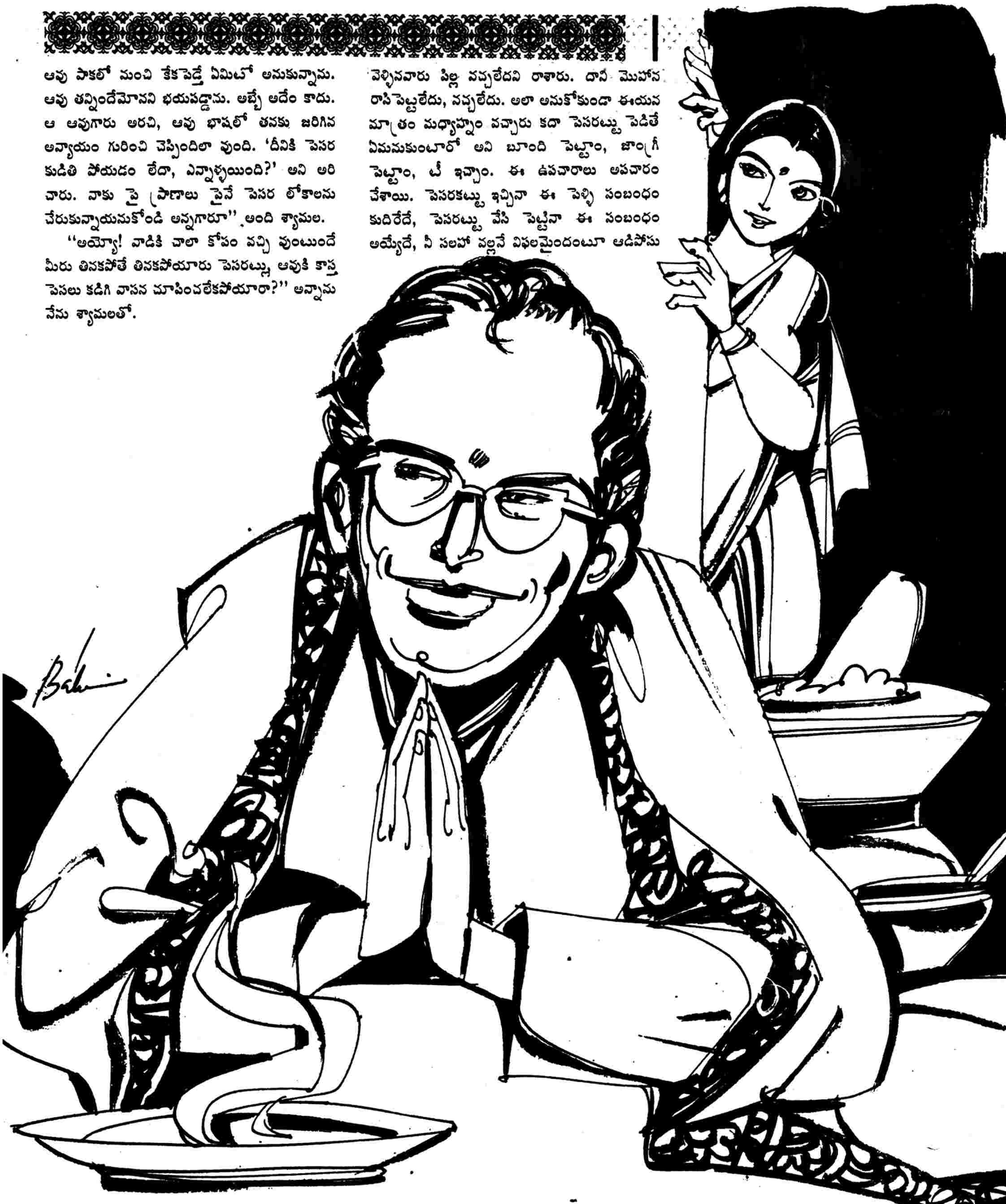

''అదే పొరపాటయిపోయిందండీ, ఆనాటి నుంచి మాతోటి సరిగా మాట్లాడడంలేదు. దానికితోడు మొన్న ఉత్తరం వచ్చింది, అమ్మాయిని చూసుకోవడానికి వచ్చి కున్నారు... మీరు స్నానం చేసి రండి. ఓ వాయ రుబ్బుదురుగాని, మళ్లీ ఆయన విసుక్కుంటారు. సుముహూర్తం దగ్గరపడింది అని కేకలేస్తారు'' అంది శ్యామల.

నేను చన్నీళ్ళతో స్నానం అయిందనిపించి పెసర గంజిలో పిడిచి ఆరేసిన పచ్చ లుంగీ పంచలా కట్టుకుని రుబ్బురోలు దగ్గర కూర్చున్నాను, తిరుగుతున్న

పాత్రానికి సారథ్యం వహించాలని.

సుబ్బారావు అక్కడికి వచ్చి "582, అందుకో ఆపకు. శ్యామలా నువ్వెళ్ళి ముక్కలు కోయి. సుముహూర్తానికి 12 నిమిషాలే వుంది పద. మృదు చిత్తాయై నమః, కారుణ్యవదనాయై నమః" అంటూ హాలులోకి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

నేను బిత్తరపోతూ రుబ్బురోలు పాత్రం తిప్పుతున్నాను. పప్పు నలుగుతోంది. నా మనసు పరి పరి విధాల పోతోంది. సుబ్బారావుకి పెసర పిచ్చి పట్టలేదు కదా అనుకున్నాను. దేశాభిమానం, కులాభిమానం, ప్రాంతీయులపై అభిమానం, ఆఖరికి పెసరాభిమానం అన్నీ నప్పుకున్నాం. ఈ వ్రతమేమిటో అర్థం కాలేదు. "శ్యామలగారూ! ఈ వాయ రుబ్బడానికి నేనేమీ కష్ట పడడం లేదు కానీ, ఇప్పుడీ వ్రతమెందుకు వచ్చిందండీ? ఈ పెనాలేమిటే, ఈ భోక్తలేమిటి?" అన్నాను.

"సంబంధం తప్పిపోయినదన్న ఉత్తరం వచ్చిన మర్నాటినుంచీ ఆవుకి ప్రొద్దుటే పెసరపిండి, తెలగపిండి కలిపి తినిపిస్తున్నారు. మొన్న ఉన్నట్టుండి, నేను సహస్ర పెసరోదయ వ్రతం ఆచరిస్తున్నాను, నువ్వు సహకరించాలి. మనం చేసిన తప్పులు దిద్దుకుని, నా ఇష్ట దైవం పెసరేశ్వరుని కరుణ తిరిగి పొందాలంటే వెయ్యి ఉదయాలు పెసరేశ్వర స్వామిని కొలవాలి. ప్రతి ఉదయం అట్లు అయిన తర్వాత మూడు పెనాలతో అయిదుగురు ఋత్విక్కులతో పెసర భోగం చేయాలి.

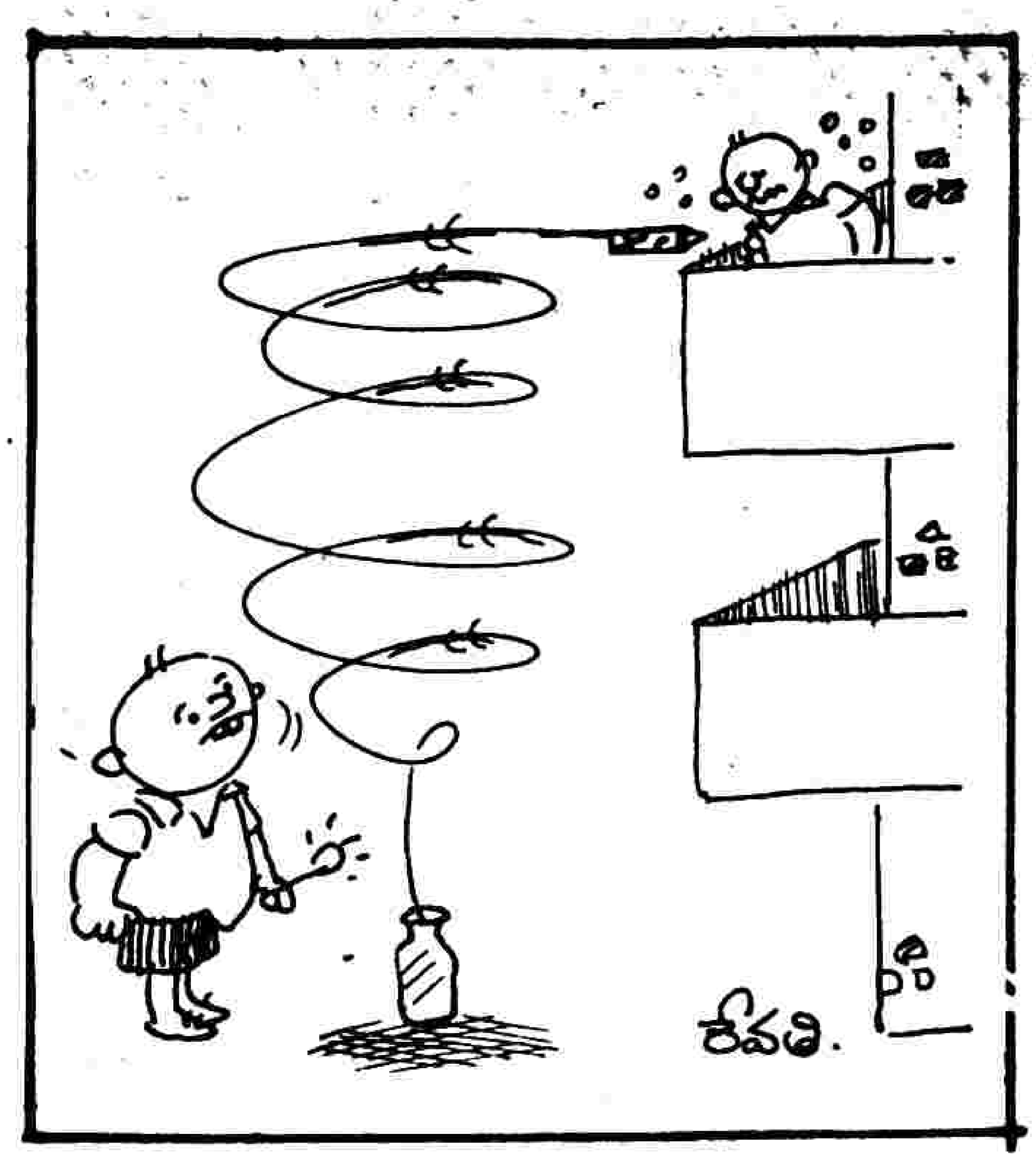

నువ్వు కాదనకు, మన అమ్మాయికి ఈసారి సంబంధం తప్పకుండా కుదురుతుందన్నారండి" అంది శ్యామల.

"అదా! పోన్లెండి. వాడి మనోరీతి వాడిది. ఆడపిల్ల పెళ్ళంటే ఇన్ని వ్రతాలు చేయాల్సి వస్తోంది కానీండి. శ్రావణ మంగళవారంలాగానే అనుకోండి" అన్నాను కాస్త అర్థమయినట్లుగా.

శ్యామల "ఏమిటండీ అన్నయ్యగారూ! మీరు కూడా అలా అంటారు? ఆయనకేం లోటు చేశాననీ నన్నిలా బాధపెడ్తున్నారు? కాపురానికి వచ్చింది లగాయితు పెసర వంటకాలే, మా మామగారి తద్దినమప్పుడు తప్ప మినుము మొహం చూడడం లేదు. ఇంట్లో మరేదీ చేయడానికి వీలు లేదు. పిల్లలు ఇడ్లీను మాసి మైసూరు పాకు అనుకుంటున్నారు. మొన్నటికి మొన్న 'అమ్మా ఇడ్లీ ఖరీదా' అని మా ఆఖరిదంటే ఎంతో కష్టం తోచింది. పోనీ పత్తినే పెసరట్టు పోయడానికి వీలు లేదు. కరివేపాకు, కొత్తిమీర, పుదీనా, గోంగూర, తోటకూర, ఆఖరికి దురదగొండాకు కూడా వేసి కాల్చాలి. అల్లం ముక్కలు పెసర బద్దల్లా కోసి కోసి నా చేయి మూపుడు వేలు వంగిపోయింది. జీలకర్ర వేరిగి వేరిగి నా కళ్ళలో పువ్వులు వేశాయి" అంది.

సుబ్బారావు "అయిందా పిండి రుబ్బడం? ఆ కలశాల్లో చేర్చు, మరీ పలచన చేయకు. పెసర జలంతో నువ్వు మళ్ళీ పంచ జాడించి, కట్టుకుని మిగతా భోక్తల దగ్గర కూర్చో" అని నాకు చెప్పి శ్యామలతో "ముక్కలు, నూపప్పు, అన్నీ వేదిక మీదకు చేర్చి మీరూ, పిల్లలు వంటింట్లో కూర్చోండి పెసరట్టు వేసే సుముహూర్తం మాద్దురుగాని" అన్నాడు.

కట్టెల పొయ్యి మీద, గేసు కుంపటి మీద, కిరసనాయిలు స్టవ్వు మీద, సుబ్బారావు పెసరట్లు వేస్తూ, నమస్కరిస్తూ, నవ్వుతూ పెనం మించి రకరకాల అట్లకాడలతో ఒక అట్టు తర్వాత ఒక అట్టు మా అందరికీ అందిస్తూ వుంటే నకులుడి నాలుగో అవతారం అనిపించాడు. అట్లు తిని పెసరపానకం తాగేసరికి తాంబూలంతో సుబ్బారావు గౌరవంగా నిలబడి వున్నాడు. పైన ఒకదీపం అంకెలతో వుంది 4 123 అని చూపించుతోంది. సుబ్బారావు "మనది సుదూర యాత్ర. ఇంకా 996 రోజులు గడపాలి. మీరు

ప్రభవ దీపావళి
శుభాకాంక్షలతో
భావన కన్‌స్ట్రక్షన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
హరిత అపార్ట్‌మెంట్స్ | రాహుల్ మ్యాన్షన్స్ | ప్రమోద ఎన్‌క్లేవ్
మొగల్‌రాజపురం | లబ్బీపేట | కొండపల్లి
30 ఎ.ఎం.సి.కాంప్లెక్స్ గవర్నర్‌పేట
విజయవాడ 520 002 ఫోన్ 65605
BUILDING BLOCKS FOR THE FUTURE
ADWISE

అతిథులు, నన్ను కడతేర్చాలి'' అన్నాడు వినమ్రంగా. మాలో ఎంతమంది కడకంటా సుబ్బారావు వ్రతానికి తోడ్పడి తరిస్తామో తెలీదు కాని అతని అతిథి పూజకి, పెసర దీక్షకీ జోహారు పలికి నమస్కారం పెట్టాం. మిగతా మిత్రులని పంపి సుబ్బారావుకి గుర్తుచేస్తూ ''పెసరట్టు వేసే సుముహూర్తం గుర్తుకువస్తుంది కాని పెళ్ళివారు అమ్మాయిని చూడడానికి 10-45కి వస్తామన్నారు గుర్తుందా?'' అన్నాను.

''కంగారుపడకురా. అన్నీ సవ్యంగానే జరుగుతాయి. కూడా వుండి పెళ్ళివారిని తీసుకురమ్మనమని మా పెద్దవాడిని పంపాములే. నువ్వు కాస్త పెసరాయాసం తీర్చుకో'' అన్నాడు సుబ్బారావు. వెంటనే లోపలికి చూస్తూ ''ఇల్లు అంతా సర్దు. కాస్త పెసర కళ వుట్టిపడేలా సర్దు శ్యామలా'' అని అరిచాడు.

''పెసర కళ అంటే'' అన్నాను నేను.

''అదా పెళ్ళి కళలాంటిదిలే. నీ కర్థం కాదు. ఇడ్లీ కళ నాలుగు రోజులుంటుంది. పెసర కళ మెరుపులా మెరుస్తుంది'' అన్నాడు గుంభనంగా.

అనుకున్న సమయానికి పెళ్ళివారొచ్చారు. సుబ్బారావు ఏర్పాట్లు ఘనంగా చేశాడు. బాదం ఫీర్ అనుపానంగా ఏర్పాటుచేశాడు. ''మొహమాటం లేకుండా మీరు పెసరట్లు కూడా తిని మా ఆతిధ్యాన్ని మన్నించాలి'' అన్నాడు సుబ్బారావు.

పెళ్ళికుమారుడి తండ్రి ''తప్పకుండా బావగారూ. ఎన్ని రోజులైందో పెసరట్టు తిని. సుబ్బమ్మగారని మా అమ్మమ్మగారు గతించి రెండేళ్ళయింది. అప్పటినుంచీ మా ఇంట మినపట్టే. మంచి పెసరట్టు కోసం ఆకాశంలోకి చూస్తున్నాను'' అన్నాడు.

పెళ్ళికుమారుడికి సహితం పెసరట్టు నచ్చింది. సుబ్బారావింట్లో పెసరట్టు నచ్చనివాడు, నోరున్నవాడు కాదు. జిహ్వ చచ్చినవాడికి పూర్వ స్మృతులొస్తాయి. సాదా పెసరట్లు తిన్నవాడు సహితం గులాబీరంగులో వేయించిన వుల్లి అట్టు కంచిపట్టు చీరలా అందుకుంటాడు. వాడిది అంతటి పెసర సంప్రదాయం. దేశంలో పప్పు పండగానే సరా, దానిని ఆదరించేవారు, పెనం మీద అలంకరించి సిద్ధం చేసే సాత్వికులు, కుశలురు అయిన గృహస్థులుండవద్దూ. ఆరగించి అరాయించుకోగల కుక్షి తీర్థులుండవద్దూ. సుబ్బారావు ఏ పెసరచోళుని కాలంనాటి పాకమంత్రో అయి వుంటాడు. ఇక వాడింట పెసరట్టుకి పేరు పెట్టగల పెళ్ళివారు కూడా వుంటారా? పరమ ద్రావిడ ఘంస్కారమైతే తప్ప.

పెళ్ళికుమారుడి తల్లి ముక్కలకేసి చూసి ఓ పక్కకి నెట్టి, అట్టు పీకి ''బాగా పోశారు, కొంచెం ఆవకాయ తెండి'' అంది శ్యామలకేసి ఎంతో మర్యాదగా చూస్తూ.

పెళ్ళికుమారుడు ఈ పలచగా వున్న ఉల్లిపొర కాగితం లాంటి అట్టుని పరిశీలిస్తూ ''బాగా పలచగా బావున్నాయండి, రెండు మూడు ఒకేసారి తీసుకురండి. నాకు మొహమాటం లేదు'' అంటూ ఆ చేతిలోని పెసరట్టుని చేగోడీ చుట్టినట్టు చుట్టి, చుట్టముక్కను ముందు పళ్ళతో కొరికినట్టు కొరికి ఆస్వాదించసాగాడు.

మధ్యవర్తి వదనంలో ఆనందం తారసలాడింది.

పెళ్ళి చూపులయ్యాయి. సుబ్బారావు పెద్ద కొడుకు బస్సు స్టాండు దాకా వెళ్ళి పెళ్ళివారిని దింపివచ్చాడు. ఒక అరగంట తర్వాత మధ్యవర్తి వచ్చి ''సుబ్బారావు గారూ! పెళ్ళివారు మీ మర్యాదకి ముగ్ధులయిపోయారనుకోండి. అమ్మాయి అదృష్టవంతురాలు. అమ్మాయి అబ్బాయికి నచ్చింది. పెళ్ళివారికి మీ మర్యాదలు నచ్చాయి. ఇంక పై విషయాలు మాట్లాడుకోవడానికి ఎప్పుడు వచ్చేదీ మీరు తెలియచేయడమే తరువాయి'' అన్నాడు.

శ్యామల, నేను ఎంతో ఆనందించాం. సుబ్బారావు వ్రతం ఫలించింది కాని సుబ్బారావు అదోలా ''మనకా సంబంధం వద్దులే. నా కూతురు అక్కడ సుఖపడుతుందని నేను అనుకోను'' అన్నాడు.

మధ్యవర్తితో బాటు నేనూ ఆశ్చర్యపోయాను. ''అదేమిటిరా? లక్షణమైన ఉద్యోగం పిల్లవాడిది...'' అనబోతున్నాను.

''అన్నీ బాగానే వున్నాయిరా. కాని నా మనసు ఎందుకో నప్పుకోవడం లేదు. నేను నిత్య పెసరారాధకుడిని. నా కూతురా! పెసర పప్పైనా లేనిదే మెతుకు ముట్టదు. సహస్ర పెసరోదయ తపస్సులో నా ఇల్లు ఆశ్రమం లాటిది. వారిల్లు అంటావా? వట్టి మినప కూడు గూడులా వుంది. రెండు సంవత్సరాలుగా మినపట్టు తప్ప ముట్టని కుటుంబం అది. ఆవిడ చూశావా? పెళ్ళికుమారుడి తల్లి- పెసర బద్దలు మాదిరి, ఎంతో కౌశల్యంతో శ్యామల తరిగిన ముక్కల్ని పక్కకి నెట్టింది. నెట్టినందుకు కాదురా నా బాధ! పెసరట్టు బాగా పోశారంది. పెసరట్లు వేస్తారు. మినపట్టు పోస్తారు. ఈ క్రియాభేదం తెలియనివారురా! పైగా... ఆవపిండి అడిగిందిరా పెసరట్టులోకి... నంచుకోవడానికి! మరి పులిసిపోయిన మినప రొట్టె అనుకున్నదో, పుడకని పూతప్ప మనుకున్నదో నంచుకోవడానికి వూరగాయ అడిగిందిరా. పెసరట్టు- ఇంట వేసిన పెసరట్టు, వేడిగా వున్న పెసరట్టులో నంచుకోవడానికి ఆవకాయ కావలసి వచ్చిందిరా. పోనీ పిల్లవాడిని చూదామంటే, అండమానులో ఆటవికులు మాంసముక్కల్ని నోట పెట్టినట్టు పెసరట్టుని నలిపాడురా. ఆంగ్ల దొరసానులు ఆమ్లెట్టు చుట్టి కొరికినట్టు పెసరట్టుని చుట్టాడురా. ఇంతకంటె అపసవ్యం ఎక్కడైనా వుంటుందా చెప్పు? పైగా దొంతులుగా రెండు మూడు కలిపి తింటాడుట. అదెక్కడి సంస్కారంరా? ఇదేమైనా సమర్త బంతి అనుకున్నాడా, ఆడపిల్లల పేరంటమనుకున్నాడా? పెసరట్టు తింటున్నాం అని తెలియని ఒక అమాయకుడి చేతికి పెసర తీగలాంటి నా కూతురిని ఎలా అప్పగించమంటావురా? మనకా మినప సంప్రదాయపు సంబంధం వద్దురా. పెసరట్టుని గౌరవించలేని కుటుంబంలో నా పెసర లక్ష్మిని పడేయలేమరా'' అన్నాడు సుబ్బారావు ఎటో చూస్తూ.

పవిత్రమైన అగ్నికి కిరసనాయిలు పోసి హోమం చేస్తున్నట్లుంది సుబ్బారావుకి.

శ్యామల కళ్ళలో మాత్రం లావు శనగలంత కన్నీళ్ళు. ''ఇంకా ఈ వ్రతం 996 రోజులుంటుంది అన్నగారూ!'' అని నాతో అంటూ వెంగుతో కళ్ళను కుక్కుకుంటూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

కాలమ్ దాటని కథ

ఆఫీసు పని ముగించుకొని అలసటగా ఇంటికి చేరిన సీతాపతి ఉస్సురంటూ సోఫాలో కూలబడ్డాడు. కమ్మని వాసన నాసికా పుటాలను పలకరించడంతో కళ్లు తెరిచిన అతనికి ఎదురుగా తెల్లచీర, మల్లెపూలతో మనోహరంగా నవ్వుతూ శ్రీమతి జానకి కనిపించింది. చిత్తయిపోయిన సీతాపతి బుర్రలో పురుగులా అనుమానం. ఇలా చేసిందంటే పతీమణి దేనికో టెండరు పెట్టిందన్నమాటే.

సీతాపతి అనుమానాన్ని వమ్ము చేయలేదు శ్రీమతి. ఆ రాత్రి మంచి సమయంలో చల్లగా పతిదేవుడి గుండెను సవరదీస్తూ, ''ఏమండి నిన్న బజారులో షో కేసులో బొమ్మకు కట్టిన చీర కొనిపెట్టరూ, అది కొత్త ఫేషనట. పక్కింటి సుజాత కూడా మొన్ననే కొంది.'' భార్యా గారాల కోరిక సీతాపతి గుండెల్లో శతఘ్నుల్ని పేల్చింది. ఈ పక్కింటి కాలేజీ అమ్మాయి సుజాత ఒకత్తి దొరికింది, కాలేజీ అమ్మాయి కాబట్టి ఫేషన్లు బాగా తెలుస్తాయని పెద్ద క్రేజు జానకికి. ఆ అమ్మాయిని అన్నిట్లో అనుకరిస్తుంది. పోనీ కోరిక తీరుద్దామా అంటే అమ్మో ససేమిరా లాభంలేదు. ఈ నెలే బుజ్జిగాడి

విరుగుడు

కాన్వెంటు ఫీజుకని బాగానే తుప్పవదిలింది. చెల్లెలి పెళ్ళికి, ఇల్లు కట్టడానికి ఆఫీసులో, బయటా చేసిన అప్పుల తాలూకు వడ్డీ కోసం జీతంలో సగం కోతే. ఈ పరిస్థితులలో అంత ఖరీదైన చీరంటే మాటలు కాదు, కాదంటే భార్యామణి రణరంగం సృష్టిస్తుంది. ఆలోచించగా మెరుపులాంటి ఉపాయం తట్టింది. హుషారుగా ''అలాగే వచ్చేవారం తీసుకొందాం'' అని పెళ్ళానికి హామీ ఇచ్చేశాడు సీతాపతి.

మరుసటిరోజు సాయంత్రం హడావిడిగా భార్యను బయటికి పిలిచి, ''జానకీ చూడు'' అన్నాడు. చూసిన జానకి ముఖం చిరాగ్గా ముడుచుకొంది. మూతి మూడు వంకర్లు తిప్పింది. పక్కింటి సుజాతా వాళ్ళ బామ్మగారు ఆ చీర కట్టుకుని గుడికి వెళ్తోంది. 'ఆ, అన్నట్లు ఆ చీర కొందాం అన్నావు వెళ్దామా' అంటున్న భర్తవైపు విసుగ్గా చూస్తూ నాకా చీరేం అక్కర్లేదు. ముసలమ్మలు కూడా కడుతుంటే అదేం కొత్త ఫేషను అంటూ విసురుగా లోపలికి పోయింది జానకి. 'అమ్మయ్య' హాయిగా నిట్టూర్చాడు సీతాపతి. ముసలివాళ్ళు చేసే పనులు చెయ్యాలన్నా, వాళ్ళు కట్టే లాంటి బట్టలు కట్టాలన్నా ఒళ్ళుమంట జానక్కి. తనకి కూడా ముసలితనం అంటగట్టేస్తారేమో అని తగని భయం. ముసలితనం తన దరిదాపుల్లోకి రాకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకొంటూంది. భార్యామణి బలహీనత తెలిసివున్నవాడు కాబట్టి సీతాపతి పక్కింటి సుజాతను 'చెల్లెమ్మా ఈ గండం గట్టెక్కించు' అని ప్రాధేయపడ్డాడు. ఫలితంగా ఆ రోజు సుజాత వాళ్ళ బామ్మ వద్దని మొత్తుకొంటున్నా వినక ఆ చీర కట్టబెట్టి సీతాపతిని రక్షించింది.

— దోసపర్తి రాజేశ్వరి